www.g-alm.ir

دانشگاه تبریز

مختصات: ″۴۱.۶۴ ′۰۳ °۳۸ شمالی ″۴۲.۶۴ ′۱۹ °۴۶ شرقی / ۳۸.۰۶۱۵۶۶۷° شمالی ۴۶.۳۲۸۵۱۱۱° شرقی

دانشگاه تبریز یکی از دانشگاه‌های دولتی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد که در شهر تبریز واقع است. این دانشگاه شامل ۲۱ دانشکده‌است و در کل مشتمل بر ۲۹ قطب علمی و مجتمع آموزشی است. این دانشگاه در سال ۱۳۲۵ بنیان گذاشته شده‌است. دانشگاه تبریز بزرگ‌ترین مرکز علمی در شمال غرب ایران می‌باشد.

برج ساعت دانشگاه تبریز

۱ پیشینه

ایدهٔ اولیهٔ تأسیس دانشگاه تبریز یک سال پس از خاتمهٔ جنگ جهانی دوم، در زمان حکومت ملی آذربایجان و به دستور سید جعفر پیشه‌وری در سال ۱۳۲۴ مطرح شد.[4] در تاریخ خردادماه ۱۳۲۵ در مدخل شرقی آن زمان تبریز، ساختمانی که کاربری زندان داشت، تبدیل به دانشگاهی به‌نام «آذربایجان اونیورسیته‌سی» (دانشگاه آذربایجان) شد.[4] پس از بازپس گیری آذربایجان به دست ارتش ایران و سقوط دولت خودمختار آذربایجان مؤسسهٔ تازه‌تأسیس دانشگاه آذربایجان منحل شد. در دی‌ماه همان سال از سوی دانشگاه تهران دو تن از استادان به‌نام‌های «مصطفی حبیبی» و «خان‌بابا بیاتی» مأموریت یافتند تا جهت راه‌اندازی واقعی دانشگاه در تبریز اقدام نمایند.[5] این دانشگاه با پذیرش ۱۶۰ دانشجو در دو دانشکدهٔ پزشکی و ادبیات، تحت ریاست دکتر بیاتی، به طور رسمی فعالیت آموزشی خود را آغاز نمود. مراسم گشایش دانشگاه که به‌عنوان یک واقعهٔ منحصربه‌فرد و بزرگ در تاریخ معاصر تبریز قلمداد می‌شود، به‌طور زنده از رادیوی محلی پخش شد. با گذشت زمان دانشکده‌ها، آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و آموزشکده‌های آن به‌تدریج تأسیس شدند. پس از گذشت چند سال این دانشگاه به دو قسمت «دانشگاه تبریز» و «دانشگاه علوم پزشکی تبریز» تبدیل گردید. دانشگاه تبریز درحال حاضر با بیش از ۱۸٬۰۰۰[3] نفر دانشجو و حدود ۵۰۰ نفر هیئت علمی، ۲۰۰ آزمایشگاه تخصصی و عمومی که برخی از آن‌ها در سطح جهان و برخی در سطح خاورمیانه منحصربه‌فرد هستند، موزهٔ تاریخ و فرهنگ، حوزهٔ جانورشناسی، حوزهٔ زمین‌شناسی، مرکز پردازش تصاویر ماهواره‌ای و مراکز و مؤسسه‌های تحقیقاتی و پژوهشی، محیط آموزشی و دانشگاهی بزرگی را در سطح کشور فراهم آورده‌است.[6]

۱.۱ نام‌گذاری

روند نام‌گذاری دانشگاه تبریز به این ترتیب می‌باشد که: درسال ۱۳۲۵ (سال تأسیس دانشگاه) به ترتیب نام‌های «آذربایجان ملی دارالفنونی»، «آذربایجان خلق اونیورسیته سی» و نهایتاً «آذربایجان اونیورسیته سی» برای این دانشگاه انتخاب شد. نام دانشگاه در سال ۱۳۲۶ به «دانشگاه تبریز» و پس از چند سال به «دانشگاه آذرآبادگان» تغییر یافت. پس از انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ نام دانشگاه دوباره به «دانشگاه تبریز» تغییر یافت. پس از مدتی «دانشگاه علوم پزشکی تبریز» از آن منفک گردید.[7]

۲ افراد

۱.۲ رؤسا

اولین رئیس دانشگاه تبریز، نصرت‌الله جهانشاه‌لوی افشار بود که از طرف فرقه دموکرات آذربایجان به این سمت منسوب شده بود. اسامی رئیسان دانشگاه از ابتدا تا کنون به شرح زیر است:

۲.۲ هیئت علمی

دانشگاه تبریز دارای ۴۸۰ عضو هیئت علمی است که ۲۵۸ نفر از آن‌ها دارای مدرک دکتری هستند. از این تعداد ۴۱ نفر پروفسور، ۱۵۱ نفر دانشیار، ۶۶ نفر استادیار و ۲۲۲ نفر مربی‌اند. همچنین ۸۵۷ نفر کادر اداری فعالیت‌های آکادمیک را پشتیبانی می‌کنند.[8]

۳.۲ دانش آموختگان

- صمد بهرنگی
- نصرت‌الله جهانشاهلو
- منوچهر اقبال
- محسن مهرعلیزاده
- عظیم قیچی‌ساز

www.g-alm.ir/forum

www.g-alm.ir

افلاک‌نمای دانشگاه تبریز

- فرج سرکوهی
- غلامحسین ساعدی
- هوشنگ امیراحمدی
- محسن هشترودی
- سید محمدحسین بهجت تبریزی
- سید یحیی رحیم‌صفوی
- مهدی باکری
- اسماعیل جبارزاده
- ابراهیم رضایی بابادی

۳ محوطه دانشگاه

سردر در حال احداث دانشگاه تبریز

محوطهٔ این دانشگاه در منطقه‌ای یک‌پارچه، سطحی معادل ۲۷۵ هکتار را در سال ۱۳۲۸ دربر گرفته بود. دانشگاه تبریز در ناحیهٔ شرقی شهر تبریز با چشم‌انداز زیبای کوه‌های شمالی شهر قرار گرفته‌است. بخشی از محوطه شمالی پردیس اصلی دانشگاه منطقهٔ سرسبزی می‌باشد که به عنوان باغ گیاه‌شناسی استفاده می‌گردد. در جنوب خود فضای مورد نیاز برای توسعهٔ دانشگاه آتی دانشگاه پیش‌بینی شده است. کل مساحت تخصیص داده‌شده برای ساختمان‌ها و فضاهای آموزشی دانشگاه در حدود ۳۲۳٬۸۹۵ متر مربع می‌باشد.

۴ دانشکده‌ها

پژوهشکدهٔ فیزیک کاربردی و ستاره‌شناسی

- دانشکدهٔ ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی
- دانشکدهٔ اقتصاد، مدیریت و بازرگانی
- دانشکدهٔ الهیات و علوم اسلامی
- دانشکدهٔ تربیت بدنی و علوم ورزشی
- دانشکدهٔ جغرافیا
- دانشکدهٔ حقوق و علوم اجتماعی
- دانشکدهٔ دامپزشکی
- دانشکدهٔ ریاضی
- دانشکدهٔ شیمی
- دانشکدهٔ علوم تربیتی و روان‌شناسی
- دانشکدهٔ علوم طبیعی
- دانشکدهٔ فنی-مهندسی برق و کامپیوتر
- دانشکدهٔ فنی-مهندسی شیمی و نفت
- دانشکدهٔ فنی-مهندسی عمران
- دانشکدهٔ فنی-مهندسی فناوریهای نوین
- دانشکدهٔ فنی-مهندسی مرند
- دانشکدهٔ فنی-مهندسی مکانیک
- دانشکدهٔ فنی مهندسی میانه
- دانشکدهٔ فیزیک
- دانشکدهٔ کشاورزی
- دانشکدهٔ کشاورزی و منابع طبیعی اهر

گروه آموزشی آلم
www.g-alm.ir

www.g-alm.ir/forum

www.g-alm.ir

نمایی از محوطه دانشگاه تبریز در فصل تابستان

۵ مراکز مطالعاتی و پژوهشی

- پژوهشکدهٔ ستاره‌شناسی و فیزیک کاربردی
- گروه پژوهشی جغرافیا
- مؤسسهٔ تاریخ و فرهنگ ایران
- مؤسسهٔ تحقیقات اجتماعی
- مؤسسهٔ تحقیقات علوم اسلامی انسانی
- مرکز تحقیقات علوم پایهٔ تبریز
- مرکز ریاضیات در صنعت

۶ قطب‌های علمی

نمایی از محوطه دانشگاه تبریز در فصل زمستان

- قطب اصلاح مولکولی غلات
- قطب علمی بیولوژی
- قطب علمی جغرافیایی شمال‌غرب
- قطب علمی فوتونیک
- قطب علمی مکاترونیک
- قطب علمی مواد جدید و شیمی پاک

۷ رتبه بندی‌های جهانی

این دانشگاه در نظام رتبه بندی دانشگاه لایدن (سال ۲۰۱۴) توانست رتبه دوم در کشور را کسب کند.[9]در رتبه بندی سایت URAP توانست رتبه نهم در کشور را به خود اختصاص دهد.[10] همچنین براساس شاخص‌های مرجعیت علمی، انتشارات مشترک بین‌المللی و تحلیل ارجاعات انجام گرفته چهارمین دانشگاه کشور، در شاخص دیپلماسی علمی «انتشارات مشترک بین‌المللی» رتبه پنجم و براساس اعلام و رتبه‌بندی جدید پایگاه استنادی علوم جهان اسلام «ISC»، دانشگاه تبریز جزو ۶ دانشگاه برتر جامع کشور قرار گرفته است.[11]

۸ پردیس‌ها

- پردیس بین‌المللی ارس
- پردیس خودگردان تبریز

۹ منابع

[1] انتخاب روسای پنج دانشگاه خبرگزاری تابناک

[2] «دربارهٔ دانشگاه-معرفی و تاریخچه». دانشگاه تبریز. بازبینی‌شده در ۲۰۱۵-۰۵-۲۹.

[3] «دانشگاه تبریز بار دیگر در بین 10 دانشگاه¬ برتر کشور قرار گرفت». دانشگاه تبریز. بازبینی‌شده در ۲۰۱۵-۰۵-۲۹.

[4] «تاریخچهٔ دانشگاه تبریز». سایت شخصی رضا همراز، ۴ دی ۱۳۸۸. بازبینی‌شده در ۲۵ شهریور ۱۳۹۱.

[5] «دانشگاه تبریز - دربارهٔ دانشگاه-معرفی و تاریخچه». دانشگاه تبریز، یکشنبه ۳۰ شهریور ۱۳۹۳. بایگانی‌شده از نسخهٔ اصلی در ۲۰۱۴-۰۲-۰۹. بازبینی‌شده در ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۴.

[6] «معرفی و تاریخچه دانشگاه تبریز». دانشگاه تبریز. بایگانی‌شده از نسخهٔ اصلی در ۰۸ مه ۲۰۱۲. بازبینی‌شده در ۱۶ ژانویهٔ ۲۰۰۸.

[7] «اسناد و تصاویر». موزه دانشگاه علوم پزشکی تبریز. بازبینی‌شده در ۲۵ شهریور ۱۳۹۱.

[8] آمار مربوط به سال ۸۰-۸۱

[9] http://www.leidenranking.com/ranking/2014

[10] http://www.urapcenter.org/2014/country.php?ccode=IR&rank=all

[11] http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13940305001253دانشگاه تبریز در میان برترین دانشگاه‌های جهان قرار گرفت (خبرگزاری فارس)

۱۰ جستارهای وابسته

- آموزش عالی در ایران
- دانشگاه آذران
- موزه شهدای ۲۷ دی دانشگاه تبریز

www.g-alm.ir/forum

www.g-alm.ir

۱۱ پیوند به بیرون

- وب‌گاه دانشگاه تبریز
- کانون فارغ‌التحصیلان دانشکده‌های فنی دانشگاه تبریز
- دانشگاه مجازی تبریز

گروه آموزشی آلم
www.g-alm.ir

www.g-alm.ir/forum

www.g-alm.ir

۱۲ منابع متن و تصویر، مشارکت‌کنندگان و مجوزها

۱.۱۲ متن

- **دانشگاه تبریز**منبع: https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%AF%D8%A7%D9%86%D8%B4%DA%AF%D8%A7%D9%87_%D8%AA%D8%A8%D8%B1%DB%8C%D8%B2?oldid=15439800 مشارکت‌کنندگان:مانی، دانیل، میثم، Invalid username 309~fawiki، Mardetanha، Mosaffa، YurikBot، Omid.koli، S.abbasi، Siavash، Alexbot، مختاری، CommonsDelinker، مرتضا، Elessar، MSBOT، Sicaspi، زرشک، Mehran، Meisam، ربوسام، Bidabadi Mahmoodimr، Nshervsampad، Farzan44، Elmju، Tanhabot، Amirobot، MystBot، Amirreza، Azarbaijani، Turk oğlan، Rezacloudy، Ebrambot، World Cup 2010، AliBot، Yjafarzadeh، Faramarz، Saeidi mahdi، In، دالبا، Morteza.Tallebi، Gire 3pich2005، Adler.fa، پوویا، شهریار، fact، Rezabot، H.b.sh، Semedxudai، Mjmz.71، Hamed.noori، KhabarNegar، MahdiBot، JYBot، Arjanizary، Parashkooh، Dexbot، Samak، Adineh81، Shahzade1، Madboy1، Kharazmi94، دانشگاه و دانش، Rastan101، F4fluids، Hniarsh، Addbot، Mohsen3492، Simurgh.fajr Irec.n.g و ناشناس: 49

۲.۱۲ تصاویر

- **پرونده:Ambox_wikify.svg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e1/Ambox_wikify.svg مجوز: Public domain مشارکت‌کنندگان: اثر شخصی هنرمند اصلی:penubag
- **پرونده:Commons-logo.svg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4a/Commons-logo.svg مجوز: Public domain مشارکت‌کنندگان: This version created by Pumbaa, using a proper partial circle and SVG geometry features. (Former versions used to be slightly warped.) هنرمند اصلی:SVG version was created by User:Grunt and cleaned up by 3247, based on the earlier PNG version, created by Reidab.
- **پرونده:Flag_of_France.svg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c3/Flag_of_France.svg مجوز: Public domain مشارکت‌کنندگان: http://www.diplomatie.gouv.fr/de/frankreich_3/frankreich-entdecken_244/portrat-frankreichs_247/die-symbole-der-franzosischen-republik_260/trikolore-die-nationalfahne_114.html هنرمند اصلی:This graphic was drawn by SKopp.
- **پرونده:Flag_of_Iran.svg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/ca/Flag_of_Iran.svg مجوز: Public domain مشارکت‌کنندگان: هنرمند URL http://www.isiri.org/portal/files/std/1.htm and an English translation / interpretation at URL http://flagspot.net/flags/ir'.html اصلی:Various
- **پرونده:Flag_of_the_United_Kingdom.svg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ae/Flag_of_the_United_Kingdom.svg مجوز: Public domain مشارکت‌کنندگان: اثر شخصی هنرمند اصلی:Original flag by Acts of Union 1800 per data at http://flagspot.net/flags/gb.html
- **پرونده:Question_book.svg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/97/Question_book.svg مجوز: CC-BY-SA-3.0 مشارکت‌کنندگان: ? هنرمند اصلی:?
- **پرونده:Sardartabriz.jpg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/Sardartabriz.jpg مجوز: CC BY-SA 4.0 مشارکت‌کنندگان: اثر شخصی هنرمند اصلی:s.d
- **پرونده:Tabriz_university.jpg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e1/Tabriz_university.jpg مجوز: CC BY-SA 3.0 مشارکت‌کنندگان: اثر شخصی هنرمند اصلی:Meisam
- **پرونده:Tabriz_university2.jpg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/Tabriz_university2.jpg مجوز: CC BY-SA 3.0 مشارکت‌کنندگان: اثر شخصی هنرمند اصلی:Meisam
- **پرونده:Tabriz_university_2009.jpg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f1/Tabriz_university_2009.jpg مجوز: CC BY-SA 3.0 مشارکت‌کنندگان: اثر شخصی هنرمند اصلی:Meisam
- **پرونده:Tabriz_university_planetarium.jpg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/19/Tabriz_university_planetarium.jpg مجوز: CC-BY-SA-3.0 مشارکت‌کنندگان: Transferred from fa.wikipedia to Commons by Meisam using CommonsHelper. هنرمند اصلی:میثم در ویکی‌پدیا فارسی
- **پرونده:Uni_of_tabriz-tower.jpg**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/fa/5/54/Uni_of_tabriz-tower.jpg مجوز: CC-BY-SA-3.0 مشارکت‌کنندگان: هنرمند اصلی:http://en.wikipedia.org/wiki/File:Uni_of_tabriz-tower.jpg Pournick
- **پرونده:University_of_Tabriz_logo.png**منبع: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dc/University_of_Tabriz_logo.png مجوز: Public domain مشارکت‌کنندگان: http://www.tabrizu.ac.ir هنرمند اصلی:Univeristy of Tabriz

۳.۱۲ محتوای مجوز

- Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0

www.g-alm.ir/forum